



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
CONGRESUL AVOCAȚILOR – BUCUREȘTI – 28-29 MARTIE 2014

APELUL
CONGRESULUI AVOCAȚILOR

privind îmbunătățirea măsurilor administrative de aplicare a prevederilor art. 200 din Noul Cod de Procedură Civilă (NCPC) față de impactul pe care aplicarea noilor reglementari îl are cu privire la exercitarea dreptului de acces la justiție și la aplicarea garanțiilor dreptului la proces echitabil

Având în vedere :

- tergiversarea începerii procedurii de verificare și regularizare a cererilor în materie civilă datorită fixării așa-numitului “termen administrativ” sau “data recomandată de ECRIS” la care judecătorul va face verificarea, stabilite prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii (în continuare CSM) nr.714/27.06.2013;
- prevederile Hotărârii CSM nr.714/27.06.2013 potrivit cu care judecătorul care are gestiunea dosarului este „singurul în măsură să aprecieze dacă încărcătura propriei ședințe și a celorlalte activități pe care le mai are de desfășurat îi permit să efectueze, înainte de data recomandată, verificarea unui număr de cereri noi de chemare în judecată”;
- practica curentă a instanțelor de fixare a unor termene administrative pentru verificarea cererii la un interval foarte mare de la data înregistrării;
- lipsa unei justificări obiective a continuării programului „Programul pentru stabilirea volumului optim de muncă și asigurarea calității activității în instanțe” aprobat prin Hotărârile CSM nr.945/04.11.2010 și nr. 4/12.01.2012;
- având în vedere că proiectul Băncii Mondiale a făcut obiectul analizei CSM prin Hotărârea nr. 90/23.01.2013,

Congresul avocaților
a hotărât mandatarea Consiliului U.N.B.R. pentru :

- sesizarea Consiliului Superior al Magistraturii în vederea adoptării de măsuri în sensul revocării sau modificării Hotărârii CSM nr. 714/27.06.2013, astfel încât verificarea dosarului de către judecătorul cauzei să se facă într-un termen în concordanță cu noțiunea tehnico-juridică „de îndată” prevăzută de dispozițiile art. 200 NCPC;

- publicarea și comunicarea către CSM a prezentului *Apel către instanțele de judecată și magistrați* privind aplicarea mecanismului reglementat prin dispozițiile art. 522 și urm. din NCPC ca un instrument de prevenție efectivă și de garanție a respectării dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și nu ca unul formal.

Demersurile întreprinse se vor face prin punerea la dispoziție spre consultare a fundamentării solicitărilor, *anexată* prezentului apel.

Adoptată astăzi 29 martie 2014.

Anexă la APELUL CONGRESULUI AVOCAȚILOR privind îmbunătățirea măsurilor administrative de aplicare a prevederilor art. 200 din Noul Cod de Procedură Civilă (NCPC) față de impactul pe care aplicarea noilor reglementări îl are cu privire la exercitarea dreptului de acces la justiție și la aplicarea garanțiilor dreptului la proces echitabil

FUNDAMENTAREA*

SOLICITĂRII DE REVOCARE / MODIFICARE A HOTĂRÂRII CSM NR. 714/27.06.2013 ȘI A CERERII ADRESATĂ PUBLIC ÎN NUMELE CORPULUI PROFESIONAL AL AVOCAȚILOR DE APLICARE EFECTIVĂ A MECANISMULUI PREVĂZUT DE ART. 522 și urm. NCPC

Aplicarea prevederilor art. 200 din NCPC se face astfel încât tergiversarea începerii procedurii de verificare și regularizare este generată de fixarea așa-numitului “termen administrativ” la care judecătorul va face verificarea, stabilit prin Hotărârea CSM nr.714/27.06.2013 care a stabilit că:

- procedurile premergătoare fixării primului termen de judecată, adică procedura prealabilă de verificare și regularizare a cererii se îndeplinesc la **data recomandată**;
- „data recomandată” de sistemul informatizat ECRIS pentru începerea verificării cererii de chemare în judecată este un **termen administrativ de recomandare**, nesuscetibil de preschimbare, în temeiul disp. art. 230 Cod proc.civ., judecătorul care are gestiunea dosarului fiind „singurul în măsură să aprecieze dacă încărcătura propriei ședințe și a celorlalte activități pe care le mai are de desfășurat îi permit să efectueze, înainte de data recomandată, verificarea unui număr de cereri noi de chemare în judecată”.

Sunt negate toate rațiunile legiuitorului noului Cod de procedură civilă¹, care au stat la baza legiferării acestei proceduri noi privind etapa prealabilă fixării termenului în ședință publică.

Conform **art. 200 alin. (1) NCPC**, „*Completul căruia i s-a repartizat aleatoriu cauza verifică, de îndată, dacă cererea de chemare în judecată îndeplinește cerințele prevăzute la art. 194-197*”. Legea fixează o procedură rapidă de verificare a regularității cererii, sub imperiul necesității de a proteja dreptul părților la judecarea cauzei într-un termen optim și previzibil, astfel încât, eventualele lipsuri să poată fi îndreptate (caz în care procesul civil își urmează cursul).

¹ A se vedea **Expunerea de motive a Noului cod de procedură civilă**: “Prin Hotărârea Guvernului nr.1527/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 27 decembrie 2007 au fost aprobate **Tezele prealabile ale proiectului Codului de procedură civilă**. Așa cum se precizează în acest document de principiu, în activitatea de elaborare a proiectului noului cod s-au avut în vedere concepțiile moderne privind desfășurarea procesului civil, rolul și atribuțiile participanților la acest proces, în centrul atenției situându-se, desigur, preocuparea pentru **recunoașterea și clarificarea, într-un termen optim și previzibil, a drepturilor și intereselor legitime deduse judecății. Dată fiind preocuparea esențială de asigurare a celerității soluționării cauzelor, concomitent cu îmbunătățirea calității actului de justiție, soluțiile legislative propuse urmăresc să răspundă, atât în mod direct, cât și prin efectele preconizate, acestui imperativ.**”

Doctrina sugerează faptul că **procedura trebuie să demareze imediat ce a fost înregistrată cererea de chemare în judecată**, apreciind că art. 200 – 201 NCPC au un rol extrem de benefic în privința respectării dezideratului impus de art. 6 NCPC și anume, dreptul la un proces echitabil, într-un termen optim și previzibil².

În comentariul dispoziției Noului Cod de procedură civilă în discuție, prof. univ. dr. Ion Deleanu subliniază chiar faptul că, de **la data înregistrării cererii de chemare în judecată „instanța este <oficial> sesizată, devenind efective prerogativele și obligațiile acesteia de a organiza desfășurarea procesului civil în legătură cu acea cerere”**.³

Fixarea unui “termen de recomandare” pentru începerea procedurii prevăzute de art. 200 NCPC în data de **08.11.2013**, nu este materializată pentru părți printr-un act procedural și nici măcar administrativ (pentru a putea fi atacat pe calea contenciosului administrativ).

Cu privire la „**data de recomandare**” reglementată doar prin Hotărârea CSM nr. 161/13.02.2013 și Hotărârea CSM nr. 714/27.06.2013:

- a) **acest „termen” nu are niciun temei legal, ci este în totală contradicție cu prevederile art. 200 alin. (1) Cod proc. civ. care utilizează noțiunea „de îndată”⁴ și cu art. 201 alin. (1) Cod proc. civ. care utilizează aceeași noțiune: „judecătorul, de îndată ce constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, dispune, prin rezoluție, comunicarea acesteia către pârât.”**
- b) **aplicând regulile de interpretare a normei juridice cu privire la noțiunea „de îndată” utilizată de legiuitor în dispozițiile legale mai sus menționate, se constată următoarele:**
 - **Regula de interpretare literală** presupune concordanța între formularea textului legal interpretat și cazurile de practică ce se încadrează în ipoteza sa. În raport de norma analizată **nu există motive pentru a extinde aplicarea dispoziției în cauză și la cazuri care implică durata** – adică fixarea unui termen cum ar fi cel pretins de „recomandare” utilizat în practica instanțelor.
 - **Prin fixarea unui termen administrativ de câteva luni de la înregistrarea cererii se ajunge la o greșită interpretare extensivă a noțiunii „de îndată”, considerând că se aplică și unor cazuri care nu se încadrează în *litera* (formularea) textului⁵, respectiv ca ar putea permite analiza cererii la un interval de timp ce implică „durata” în timp, noțiune ce este în totală contradicție cu cea prevăzută de lege și cu voința reală a legiuitorului;**
 - **Aplicarea regulii de interpretare gramaticală (care constă în lămurirea înțelesului unei dispoziții legale ținând seama de semantica termenilor utilizați) conduce la concluzia că sensul noțiunii „de îndată” dat de Dicționarul Explicativ Român, este „numaidecât, imediat ce”⁶. Este mai mult decât evident că aceste noțiuni exclud o durată în timp de genul celei utilizate în practică („termen de recomandare”).**

Hotărârea CSM nr. 714 /27.06.2013 a stabilit „cu caracter de principiu, direcții care vor permite unificarea practicilor administrative” privind „acceptarea posibilității

² Gh. Piperea, C. Antonache, P. Piperea, A.P. Dimitriu, M. Piperea, A.Ș. Rățoi, A.G. Atanasiu, *Noul Cod de Procedură Civilă. Note, corelații, explicații*, Ed. C.H. Beck, București, 2012, p. 236.

³ I. Deleanu, *Tratat de procedură civilă*, vol. I, Ed. Universul juridic, București, 2013, p. 903.

⁴ „completul căruia i s-a repartizat aleatoriu cauza va verifica **de îndată** dacă cererea de chemare în judecată îndeplinește cerințele prevăzute de art.194-197”

⁵ A se vedea Gh. Beleiu- *Drept civil român, Introducere în dreptul civil*, 1992 pag.54

⁶ <http://dexonline.ro/definitie/indata>

schimbării datei recomandate a dosarului de către judecătorul cauzei”, sub următoarele aspecte:

- Prin aceasta Hotărâre s-a reținut că Hotărârea CSM nr. 161/13.02.2013 (prin care s-a aprobat continuarea programului privind volumul optim de activitate și asigurarea calității la instanțele judecătorești pe parcursul anului 2013 și s-a reglementat noțiunea de „dată de verificare a cererii de chemare în judecată” la care judecătorul va începe verificările premergătoare fixării primului termen de judecată) **conține norme suplitive, de recomandare**, a căror aplicare a fost lăsată la decizia conducerii instanțelor;

- Hotărârea CSM nr. 714/27.06.2013 a stabilit că: „**data recomandată**” fiind un termen administrativ, de recomandare, **„poate fi schimbată, prin rezoluție, de judecătorul căruia i-a fost repartizat dosarul, din oficiu sau la cerere, ținându-se seama de particularitățile cauzei.”**

- Se reține în aceeași Hotărâre că: **”nu există nici un argument pentru a se interpreta că judecătorul cauzei nu ar putea realiza verificarea și regularizarea cererii de chemare în judecată înainte de data recomandată în sistemul ECRIS.”**

- Se stabilește totodată că: „în funcție de specificul instanței respective, **colegiile de conducere urmează să stabilească criteriile de prioritate** în analizarea cererilor de chemare în judecată înainte de data recomandată”, care „să țină seama de **natura cauzelor care presupun prioritate, căci în raport de obiectul cererii de chemare în judecată se poate stabili in abstracto o nevoie mai mare de celeritate a procedurii pentru anumite tipuri de cereri.**”

Aceste reglementări administrative, date în aplicarea legii, ar trebui revocate de către CSM având în vedere că, în practică, ele au permis aplicarea discreționară a principiilor ce ar trebui să guverneze procesul civil și modul de aplicare al art. 200 NCPC.

Dacă ar fi menținute și nu ar fi revocate, atunci ele trebuie interpretate și aplicate de judecători în sensul principiilor prevăzute de art. 6, 7 și 20 Cod procedură civilă, ce ar trebui să călăuzească procesul civil și care să nu rămână doar reglementări abstracte în Codul de procedură civilă.

Invocăm ca precedent în aplicarea corectă a normelor Codului de procedură civilă în detrimentul aplicării Hotărârilor CSM nr. 161/2013 și nr. 714/2013 încheierea civilă nr. 7972/20.08.2013 a Curții de Apel Cluj, secția a II a civilă și de contencios administrativ și fiscal, în care s-a reținut în soluționarea unei contestații la tergiversarea procesului că: „**existența hotărârilor CSM (mai sus indicate) cât și a Colegiului de conducere a Tribunalului Cluj indicate în încheierea atacată, nu pot conduce la concluzia contrară, existența lor fiind indiferentă în analiza incidenței textului de lege sus menționat (art. 522 alin.2 pct. 4 NCPC). Aceste hotărâri nu modifică și nici nu pot modifica prevederile art. 200 și art. 201 NCPC.** Ca atare, chiar în condițiile existenței acestor hotărâri obligațiile stabilite în sarcina instanței de acest text de lege au rămas aceleași”.

În acest context, „ascunderea” problemei tergiversării analizei dosarului de către judecători după chestiunea „termenului administrativ recomandat de ECRIS” reprezintă în realitate ignorarea propriilor obligații legale ale acestora⁷.

Se încalcă astfel dispozițiile art. 6 și art. 200 - 201 NCPC, ale art. 21 alin. (3) din Constituția României și ale art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Art. 6 alin.(1) din NCPC consacră, la rang de **principiu al procesului civil, dreptul fundamental al oricărei persoane la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în**

⁷ Ion Deleanu, Valentin Mitea, Sergiu Deleanu, *Noul Cod de Procedură Civilă din 15-feb-2013*, Editura Universul Juridic, București

termen optim și previzibil, de către o instanță independentă, imparțială și stabilă de lege.

În acest sens, se prevede că **instanța este datoră să dispună toate măsurile permise și prevăzute de lege și să asigure desfășurarea cu celeritate a judecății.**

Dreptul la judecarea cauzei într-un „termen optim și previzibil” semnifică mai mult decât dreptul la celeritatea procedurii, acesta implică și fixarea unor durate-cadru a procedurilor judiciare, realiste și controlabile, precum **și o intervenție eficientă și promptă, prin luarea unor măsuri adecvate, în cazul întâzierilor**⁸.

În condițiile în care **data recomandată este un termen de recomandare** (după cum este calificat de hotărârile CSM mai sus analizate) și **neprevăzut de lege, se încalcă indubitabil dispozițiile art. 6 din NCPC**, judecarea procesului neputând opera cu siguranță într-un termen optim și previzibil, întrucât **se încalcă celelalte termene exprese prevăzute de lege, care curg de la soluționarea de îndată a cererii, după înregistrarea acesteia.**

Judecătorul are îndatorirea să asigure respectarea și să respecte el însuși principiile fundamentale ale procesului civil, sub sancțiunile prevăzute de lege, conform disp. art. 20 din NCPC.

Dacă justificarea judecătorului, pentru neîndeplinirea înainte de data recomandată a obligațiilor legale privind verificarea unei cereri „de îndată”, este aceea a fixării „datei recomandate” prin ECRIS, atunci **fixarea unui astfel de termen este nelegală**, în condițiile în care **Codul de procedură civilă nu îi permite fixarea unui astfel de termen, ci dimpotrivă obligă la verificarea imediată a cererii înregistrate.**

Dispozițiile art. 200–201 NCPC sunt norme imperative și fixează o procedură obligatorie pentru judecător.

În cadrul acestei proceduri este fixată **obligația** judecătorului desemnat aleatoriu prin intermediul sistemului ECRIS **de a proceda de îndată** la verificarea regularizării cererii și de a comunica pârâtului cererea regulat întocmită.

Epuizarea etapei prealabile judecății propriu-zise (de verificare a cererii, regularizare și comunicare) trebuie efectuată cu celeritate și prin raportare la disp. **art. 201 alin. (5) din NCPC**, în care se stipulează că **în procesele urgente, termenele prevăzute în alin. (1)-(4) art. 201 NCPC în vederea fixării primului termen de judecată pot fi reduse de judecător în funcție de circumstanțele cauzei.** Or, în practică, chiar și în procesele „urgente” se ajunge la fixarea unor termene de câteva luni până la verificarea dosarului la termenul „recomandat”.

Hotărârea CSM încalcă **art. 21 alin. (3) din Constituția României: părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.**

Prin nicio lege nu se poate îngrădi exercitarea acestui drept conform art. 21 alin. 2 din Constituție. De altfel, orice condiționare a accesului liber la justiție (care implică și posibilitatea verificării unei cereri urgente într-un termen rezonabil și nu la 6 luni de la înregistrarea ei) ar reprezenta o nesocotire a unui principiu constituțional fundamental și a unor standarde internaționale universale în orice democrație reală.

⁸ Ion Deleanu, Valentin Mitea, Sergiu Deleanu, *op. cit.*

Celeritatea trebuie sa fie un atribut fundamental al oricărei proceduri judiciare fiind un drept cetățenesc de cea mai mare importanță pentru destinul unei justiții democratice. **Accesul la justiție trebuie să reprezinte în consecință o garanție fundamentală, o exigență a egalității civile⁹.**

Nu se poate deroga de la prevederile Codului de Procedură Civilă prin hotărâri emise de Consiliul Superior al Magistraturii (cum sunt cele doua hotărâri mai sus citate - 161/13.02.2013 și 714/27.06.2013).

Din aceasta perspectivă invocăm **nelegalitatea hotărârilor CSM nr. 161/13.02.2013 și nr. 714/27.06.2013, ca acte administrative**, având în vedere atât argumentele mai sus menționate cât și următoarele:

- Ele vor justifica respingerea oricărei contestații privind tergiversarea procesului, deturnând astfel această instituție de la scopul pentru care a fost reglementată;

- Aceste hotărâri permit fixarea „datei recomandate” pretins „prevăzută de sistemul ECRIS” pentru verificarea cererii și lasă la arbitriul judecătorului sau colegiului de conducere a instanțelor aprecierea criteriilor de prioritate în analizarea cererilor de chemare în judecată înainte de data recomandată.

- Din moment ce sistemul ECRIS nu a fost reglementat printr-un act administrativ sau normativ emis în aplicarea legii, nu se poate deroga de la dispozițiile Codului de procedură civilă prin astfel de hotărâri care să își motiveze „direcțiile” pentru unificarea practicilor administrative trimițând la astfel de pretinse „reglementări” informatice, neprevăzute de nicio lege în vigoare.

- **Hotărârile CSM sunt nelegale în condițiile în care nu respectă dispozițiile Legii nr. 24/2000 :**

~ art. 1 alin.2: „Actele normative se inițiază, se elaborează, se adoptă și se aplică în conformitate cu prevederile Constituției României, republicată, cu dispozițiile prezentei legi, precum și cu principiile ordinii de drept.”

~ art. 4 alin. 3: “Actele normative date în executarea legilor, ordonanțelor sau a hotărârilor Guvernului se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă.”

Din moment ce Codul de procedură civilă prevede ca verificarea cererii de chemare în judecată se face „de îndată”, iar aceasta noțiune juridică are sensul dat prin aplicarea regulilor de interpretare mai sus analizate, orice reglementare sau acceptare a utilizării unei „date recomandate”, ar reprezenta o încălcare a unei legi fundamentale cum este Codul.

Se ajunge astfel la o **deturnare a sensului clar și explicit al dispozițiilor art. 200 NCPC, dată de o interpretare din considerentele unei hotărâri a CSM, și la încălcarea dreptului la judecarea cauzelor într-un termen optim și previzibil, consacrat de art. 6 din Codul de procedură civilă și de dispozițiile art. 21 din Constituția României la rang de principiu fundamental al procesului civil.**

CSM nu are abilitarea legală să extindă aria de interpretare a dispozițiilor art. 200 NCPC, sub aspectul înlocuirii noțiunii de verificare “*de îndată*” a regularității cererii cu verificarea la “*data recomandată pentru verificarea cererii de chemare în judecată*”. Astfel de norme interne stabilite de această autoritate publică (CSM) și motive precum volumul de munca al instanței sau al judecătorului, care să ducă la situații absurde de genul verificării unei cereri urgente la câteva luni de la înregistrarea ei, nu pot justifica încălcarea normei ierarhic superioare care prevede analiza „de îndată” a cererii.

⁹ Ioan Leș, *op.cit.*, p. 9.

Programul privind volumul optim de muncă și asigurarea calității la instanțele judecătorești, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 161/13.02.2013 a fost "implementat" în sistemul judiciar românesc fără o bază legală. Conform unei fraze finale din Anexa la Hotărârea Plenului CSM nr. 2119 din 3 decembrie 2009, "*Comisia juridică din cadrul CSM va analiza baza legală de implementare a proiectului ...*". **Hotărârea CSM nr. 4/12.01.2012** privind aplicarea „Programului pentru stabilirea volumului optim de muncă și asigurarea calității activității în instanțe”, astfel cum a fost aprobat prin Hotărârea nr.945/04.11.2010 a Plenului CSM a dispus: “Continuarea aplicării „Programului pentru stabilirea volumului optim de muncă și asigurarea calității activității în instanțe”, astfel cum a fost aprobat prin Hotărârea nr.945/04.11.2010 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, și pe parcursul anului 2012, **până la reanalizarea acestui program și a modalității de aplicare după finalizarea proiectului Băncii Mondiale** - "Determinarea și implementarea volumului optim de muncă al judecătorilor și grefierilor și asigurarea calității activității în instanțe”.

Proiectul Băncii Mondiale a făcut obiectul analizei CSM prin **Hotărârea nr. 90/23.01.2013**, fără a fi făcute publice rezultatele și concluziile proiectului, **astfel încât nu există o justificare obiectivă a continuării programului. Pe cale de consecință, limitarea dreptului părților la judecarea cauzelor într-un termen rezonabil sau într-un termen optim și previzibil prin asemenea acte administrative este per se nelegală, neconstituțională și neconvențională.**

Se încalcă art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În sensul prevederilor **art. 6 par. 1 din Convenție**, părțile au **dreptul la judecarea cauzelor într-un termen rezonabil**. Dispozițiile interne - art. 200 – 201 din NCPC - sunt destinate să asigure tocmai conformitatea procedurii interne cu Convenția. Prin impunerea respectării unui „termen rezonabil” pentru îndeplinirea justiției, Convenția consacră principiul celerității procedurilor judiciare. Se subliniază practic importanța faptului că **justiția trebuie să fie administrată fără întârzieri de natură a-i compromite eficacitatea și credibilitatea**¹⁰.

Curtea Europeană a reiterat în nenumărate situații că dispozițiile art. 6 par. 1 obligă statele contractante să-și organizeze sistemul judiciar în așa fel încât să răspundă efectiv tuturor exigentelor textului, inclusiv aceleia de a soluționa orice litigiu într-un termen rezonabil¹¹, dincolo de dificultățile generate de diverși factori care pot întârzia procedurile judiciare naționale. S-a reținut în jurisprudența CEDO ca îndeplinirea condiției „termenului rezonabil” nu se limitează la „crearea unui sistem judiciar eficient, care să nu permită întârzieri procedurale ori administrative”, ci implică și „**oferirea unor remedii efective pentru situația depășirii duratei rezonabile a procedurilor judiciare**, conform art. 13 din Convenție”¹².

Potrivit instanței europene, **termenul rezonabil impus de art. 6 par. 1, are, de regulă, punct de plecare - dies a quo - ziua în care instanța de fond a fost investită cu soluționarea litigiului și acoperă ansamblul derulării procedurilor în cauză**¹³.

Hotărârile CSM în discuție nu respectă practica previzibilă a Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la aplicarea art. 6 din Convenție:

¹⁰ Corneliu Birsan, *Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentariu pe articole*, vol I. Drepturi și libertăți, Editura All Beck, București, 2005, p. 533.

¹¹ *Buchholz c. Germaniei*, § 51, 13 iulie 1983, *Zimmermann și Steiner c. Germaniei*, § 29, 10 iulie 1984.

¹² Prof. Univ. Dr. Gabriel Boroș, Octavia Spineanu-Matei, s.a., *Noul Cod de procedura Civilă – comentariu pe articole*, edit. Hamangiu, 2013, vol. I, p. 1015.

¹³ *Konig c. Germaniei*, seria a, nr. 27, § 98, 23 aprilie 1987.

Curtea a statuat că autoritățile naționale sunt singurele responsabile pentru durata excesivă a procedurii. Invocăm în acest sens efectele hotărârii **Stancu c. României, Hotărârea din 29 aprilie 2008**, în care s-a reținut încălcarea art. 6 sub aspectul duratei procedurii pentru fixarea unui prim termen de judecată după mai mult de 6 luni și că autoritățile naționale nu pot invoca numărul mare de litigii cu care sunt confruntate pentru a justifica depășirea “termenului rezonabil” de soluționare a cauzelor. În același sens invocăm *mutatis mutandis* a se vedea **Guincho c. Portugaliei, Hotărârea din 10 iulie 1984, Zanghi c. Italiei, Hotărârea din 19 februarie 1991**.

Este inadmisibil a se ajunge în situația în care dreptul consfințit și garantat prin atâtea reglementări naționale (art. 21 alin. 3 din Constituție, art. 6, art. 200, 201, 522 din NCPC) și europene să fie subordonat unei aprecieri subiective a autorităților naționale la soluționarea un număr „optim”, respectiv redus de cauze, cu consecința directă a prejudicierii justițiabilului.

Jurisprudența europeană a statuat în termeni imperativi ca:

- statul este debitorul obligației de celeritate prevăzute de art. 6 și această rigoare este cu atât mai mare cu cât statele au obligația de rezultat: acestea trebuie, în mod imperativ, să își organizeze sistemul judiciar astfel încât curțile și tribunalele să poată îndeplini plener exigențele prevăzute la art. 6 (**cauza Lombardi c. Italiei**, 26 noiembrie 1992, §23).
- situațiile de aglomerare a rolului instanțelor de judecată au devenit curente, **nu mai pot justifica durata excesivă a procedurilor judiciare** (cauza **Union Alimentaria Sanders SA c. Spaniei**, seria a nr. 157, § 40)

Având în vedere cele expuse mai sus, considerăm că mecanismul prevăzut de Noul Cod de procedura civilă pentru a impulsiona durata procedurilor judiciare nu trebuie să fie doar unul iluzoriu, ci o soluție eficace în vederea protejării drepturilor consacrate prin Noul Cod de Procedura Civilă, Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 21 Constituție¹⁴. Pentru ca mecanismul reglementat prin dispozițiile art. 522 și urm. din NCPC să constituie un instrument de prevenție efectivă și garanție a respectării dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, atunci aceste hotărâri - care au permis reglementarea așa-numitului termen administrativ sau de recomandare - trebuie revocate sau anulate pe calea contenciosului administrativ.

*** Material adoptat de Congresul avocaților din România - 29 martie 2014 pentru fundamentarea Apelului adresat CSM și magistraților pentru îmbunătățirea aplicării art. 200 NCPC**

¹⁴ „Orice persoana se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. Nicio lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.”